

unesco

Biosfärprogrammet

VÄGLEDNING FÖR HALVTIDSUPPFÖLJNING

Beslutad 2023-10-12

Bakgrund

Det är lång tid mellan Unescos formella hållpunkter för ett biosfärområde, dess ansökningsprocess och dess 10-årsutvärdering. Det finns en risk att man i biosfärområdet på den tiden tappar kontinuiteten i verksamheten, exempelvis om personer i organisationen byts ut. Därför har svenska biosfärprogrammet valt att lägga in en avstämning halvvägs mellan dessa tidpunkter för att säkerställa kvalitet, nytta och värden, både för programmet som helhet och biosfärområdet.

Syftet är att "ta tempen" på verksamheten, knyta an till ansökan/verksamhetsplan/handlingsplan och uppföljningen i 10-årsutvärderingen. Ifall något behöver prioriteras om, är det bra att ha tid på sig. Att samla sig i områdets verksamhet och förankra; var är vi, vart är vi på väg?

Det är dessutom ett tillfälle att samlas och fira! Lyfta lokala aktörer, ge stolthet och kraft. Passa på att kommunicera verksamhetens resultat. Öka kontaktytan mellan myndigheter/finansiärer och biosfärområden.

Upplägg för genomförande

Tanken är att halvtidsuppföljning ska vara en enkel process utan större arbetsinsatser eller krav. Att den sker som ett besök i området av delar av programkommittén, 1-2 andra biosfärområdeskoordinatorer och i workshopform. Från området deltar om så är möjligt koordinator, kommunikatör och representant(er) från styrelsen.

Frågeställningar att belysa – grupperat efter målen i Lima Action Plan (*dvs gällande global strategi med tillhörande handlingsplan*)

Mål 1: Väl fungerande modellområden för hållbar utveckling

- Agenda 2030: *Vilka SDGs berör verksamheten, arbetar man med SDG på ett integrerat sätt? Hur bidrar området till den globala strategin?*
- Rollen som modellområde för andra: *Vilka insatser har spridits till andra områden, lyfts man i andra sammanhang, konferenser, studiebesök etc?*
- Avstämning sedan nominering/förra 10-årsutvärderingen: *Hur har utvecklingsplanen fungerat? Vilka mål har man kommit i mål med? Övriga förändringar i omvärlden som påverkar det fortsatta arbetet?*
- Målbild framåt till nästa 10-årsutvärdering: *Hur planeras arbetet med att ta fram nästa utvecklingsplan/handlingsprogram? Visionsprocess?*

Mål 2: Inkluderande, dynamiska och resultatorienterade samarbeten och nätverk

- Områdets organisation: *Hur anpassas organisationen & styrelsesammansättning utifrån biosfärområdets kontinuerliga utveckling? Uppdateras stadgar och styrdokument?*
- Medlemmar: *Ökar antalet? Är de representativa för biosfärområdets syfte? Attraheras nya målgrupper?*
- Kontinuitet: *Organisatoriskt och personell kontinuitet, rutiner för kunskapsöverföring och det organisatoriska minnet, hur har det sett ut?*
- Medborgarperspektivet: *Hur är det lokala engagemanget? Vilka verktyg används för att stimulera lokalt engagemang?*
- Samverkan med lokala och regionala aktörer: *Goda exempel på hur biosfärområdets värdegrund implementeras av samverkansorganisationer.*
- Internationella samarbeten: *Vilka pågår, startar, har genomförts? Vad har det genererat? Bidra till det internationella nätverket, medverka och bidra med innehåll till EuroMAB t ex.*

Mål 3: Goda externa samarbeten och långsiktig finansiering

- Projekt tillsammans med andra biosfärområden: *ansökningar som skrivits, projekt som beviljats*
- Samverkan med lokala, del- och regionala aktörer: *Hur har det utvecklats?*
- Forskningens roll och biosfärområdets funktion att bevara-utveckla-stödja: *Hur organiseras långsiktig samverkan med forskarsamhället? Finns ett forskarnätverk t ex? Goda exempel på när kunskapsbehov möter forskningsintresse.*
- Pengar och projekt: *Uppväxling, hur genereras långsiktig basfinansiering. Projekt som genomförts.*

Mål 4: Omfattande, modern, öppen och transparent kommunikation, information och spridning av data

- Lärdomar resultat – bra och dåligt – Goda exempel
- Lärdomar metoder – bra och dåligt – Goda exempel
- Lärdomar effekter – bra och dåligt – Goda exempel

Redovisning

Workshopen sammanställs skriftligt enligt ovanstående rubriker och frågeställningar.

Biosfärområdets styrelse, eller liknande funktion, ska ha tagit del av och godkänt innehållet innan rapporten skickas till Programkommittén. Sammanställningen används för att dela lärdomar, t ex via programkommittén, biosfärrådet, örådet.

Indikatorer

Det finns en styrka i att kunna visa resultat för hela det svenska biosfärprogrammet, och för detta vore det intressant att utforska relevanta indikatorer. I Lima Action Plan finns förslag på indikatorer som kan användas. Vår tanke är att använda halvtidsuppföljningarna för att diskutera och utforska indikatorer som är relevanta, enkla att samla in och har ett värde för området och programmet. Vi får utveckla och bygga upp efterhand, lära samtidigt som vi utför. Denna vägledning för halvtidsuppföljningar är ett levande dokument.